

Handläggare
Per Qvist
08-508 876 33**Till**
Exploateringsnämnden
2026-08-27

Skrivelse från Dennis Wedin m.fl. (M) om att införa ett "Stockholmsgrönt" och låta stockholmarna vara med och förgröna staden

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Thomas Andersson
FörvaltningschefAnders Jonsson
Avdelningschef

Remissen

Dennis Wedin, Rita Valanko och Fredrik Sand, alla (M), har författat en skrivelse till exploateringsnämnden om att Stockholm bör införa ett program där invånare, föreningar och företag får möjlighet att själva göra stadens offentliga miljöer grönare samt ett förenklat tillståndssystem kring detta.

Författarna föreslår med anledning av detta att exploateringsnämnden beslutar att ge exploateringskontoret i uppdrag:

Exploateringskontoret
StadsmiljöFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 876 33
Växel 08-508 276 00
exploateringskontoret.expl@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

- att, för sin del, ta fram tydliga riktlinjer för vad som är möjligt att göra utifrån ingångsvärdena som beskrivs i skrivelsen,
- att korta handläggningstiderna för inkomna ansökningar som syftar till att öka den lokala grönskan,
- att agera möjliggörare för fler gröna fasader och klätterväxter i innerstad och ytterstad,
- att utreda möjligheten för kontoret att bistå med exempelvis jord, växtstöd eller fröpåsar till godkända projekt,
- att införa ett enkelt och digitalt tillståndssystem för lokal förgröning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stadsmiljö.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret har förvaltningsansvaret för den mark i staden som inte är detaljplanelagd samt viss kvartersmark som staden äger i avvaktan på exploatering, t.ex. obebyggda industritomter. Denna mark ligger i mindre grad i direkt anslutning till bebyggelse. Delar av denna mark har eller utreds för olika typer av skydd såsom naturreservat och biotopskyddsområde. Exploateringskontoret gör bedömningen att den mark som skulle vara föremål för invånarnas, föreningars och näringslivets initiativ att påverka och sköta om, främst skulle vara sådan mark som ligger i anslutning till bebyggelse. I regel är det trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna som har förvaltningsansvaret och har möjlighet att sluta brukaravtal och hantera upplåtelse m.m. för denna mark.

I samband med exploateringsprojekten bygger exploateringskontoret ut allmän plats i enlighet med stadens mål om bland annat ökad biologisk mångfald och ökad krontäckning samtidigt som avvägningar görs för att säkra framkomlighet och kvartersmarkens tekniska försörjning. Som en illustration av detta planterades drygt 500 träd av exploateringsprojekten under 2025. Exploateringsområdet är under genomförandet en byggarbetsplats med höga krav kring säkerhet. Invånare och verksamheter har ännu inte gjort sig hemmastadda på platsen. Exploateringskontoret gör därför bedömningen att det först är efter projektens genomförande och att de mottagande förvaltningarna tagit över ansvaret för den allmänna platsen som allmänhetens initiativ skulle vara aktuella.

För att besluta om att genomföra ett program i enlighet med skrivelsen bedömer exploateringskontoret att det finns frågor kring bland annat ansvar och behov av resurser som staden behöver utreda. Resurser kommer att behövas för att behandla ansökningar och utöva tillsyn. Staden som huvudman för allmän plats torde behålla ansvar för trygghet och säkerhet samt ha ansvaret för och behöva bekosta återställande av platsen när initiativtagarnas intresse har falnat. För att ett sådant program ska nå framgång bedöms också initiativtagarna behöva erbjudas utbildningstillfällen och rådgivning.

Vid upplåtelse av stadens mark är ett av exploateringsnämndens hållbarhetskrav att grönytefaktor (GYF) ska uppnås. Att anordna grönska på väggar och tak är sådana åtgärder som en byggaktör kan vidta för att uppnå den faktor som krävs och är ofta nödvändiga åtgärder för att uppnå kravet då en stor del av tomten är bebyggd. Exploateringskontoret välkomnar när byggaktörer överträffar det ställda kravet. Vidare ser exploateringskontoret mycket positivt på när fastighetsägare och tomträttsinnehavare, under förutsättning att bygglov erhållits för eventuella lovpliktiga åtgärder, bidrar till bibehållen och ökad biologisk mångfald, en mer klimatrezilient stad samt ett grönare Stockholm genom att göra kvartersmarken så grön som möjligt.

Slut

Bilaga

1. Skrivelse av Dennis Wedin (M), Rita Valanko (M) och Fredrik Sand (M) om att införa ett "Stockholmsgrönt" och låta stockholmarna vara med och förgröna staden